

YOLCULUĐA HAZIR MISIN?

Vacilando Kitap
Özgün Adı: Hauntings and Other Fantastic Tales
Vernon Lee / Hayaletler ve Bilumum Fantasmalar

Vacilando Kitaplık No: 070

Çeviren: Suna Ezgi Kılıç
Editör: Elvan Kaya Aksarı
Kapak Tasarım: Hakan Kaya
Sayfa Düzeni: *ademseneel.com*

1. Baskı: Nisan 2026

ISBN: 978-625-97019-5-0

Baskı-Cilt: Uzunist Dijital Matbaa A.Ş.
Esenyurt/İstanbul
Sertifika No: 68922

• vacilandokitap.com
• instagram.com/vacilando.kitap
• x.com/vacilandoK
E-posta: bilgi@vacilandokitap.com

Vacilando Kitap
Emek Mah. 97. Sokak No: 19/6
Çayırova / Kocaeli
Sertifika No: 49077

© 2026, Vacilando Kitap. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

VERNON LEE

HAYALETLER VE BİLUMUM
FANTASMALAR

İngilizce Aslından Çeviren: Suna Ezgi Kılıç

FLORA PRIESTLEY ve ARTHUR LEMON'a

İthafen

ÖN SÖZ VE EDEBÎ MÜDAFAAM

Dün akşam, mavi ayın pusu, eski moda parmaklıklı pencereden süzülüp sofradaki lambanın sarı ışığıyla usulca kaynaşırken, köhne bir şatodan bahsediyorduk. Rivayete göre, bu köhne şatonun vârisi, yirmi bir yaşına bastığında, hayatının üzerine gölge gibi çökecek korkunç bir sırâ vâkıf olmuş. Hikâyenin ardında gizlenen türlü esrar ve dehşeti boş yere didiklerken, zihnimizde şu düşünce belirdi: İnsan zihninin kavrayabileceği, sözcüklere dökülebilecek her türlü uğursuz yazgı yahut dehşet, ne kadar korkunç olursa olsun, karşısında ne olduğunu bilemediğimiz o muğlak, tarif edilemez bir belirsizlikle kıyaslandığında çoğu zaman ruhu sarsmaktan âciz kalır.

Yani atalarımıza dehşet saçan, biz şüpheci torunlarına ise hem huzursuzluk hem de tuhaf bir haz veren o hisleri uyandırabilmesi için, doğüstü olanın, pek az istisna dışında, mutlaka bir esrar perdesine bürünmüş kalması gerekir. Zira bize asıl dokunan, o gizemin kendisidir: Ay ışığının solgun halesine sarınmış, sislerin içinde beliren kadınsı bir silüetin çevresindeki karanlık, bir savaştın göğsündeki zırhta hafifçe yanan donuk bir parıltı, görünmeyen mahmuzlardan gelen neredeyse iştirilmez bir tıkırtı ve çevresindeki ağaçlardan ayırt edilmesi güç, silik hatlarıyla zar zor seçilen bir suretin, kimi zaman belirip kimi zaman titrek gölgelerce yutularak gözden kaybolması... Evet, işte asıl büyüü yaratan budur.

Bir zamanlar ceplerinde altın ve mine işlemeli bir aziz figürü taşımaya hevesli kimselerden pek de farklı sayılmayacak birtakım zeki kişiler, bugünlerde yine yanlarında taşıyabilecekleri türden ufak bir batıl inanca sahip olma arzusuyla yanıp tutuşuyorlar.

Kısmen bilimsel düşünen ve bir hayli akıllı görünme gayretindeki bu zatlar, atalarımızın bir vakit benimsediği şu eski fikre dönmüş gibiler: Hayaletler, yalnızca hayal gücümüzün ya da hissiyatımızın ürünü değil, gerçekten de bizim dışımızda, dünyada bir yerlerde var olabilir. Ve bu kanaatlerini ispatlamak için de Jemima Jackson adındaki bir hanımefendinin tanıklığına başvuruyorlar; kendisi, elli yıl kadar evvel, henüz dokuz yaşındayken, ölümünden altı ay sonra evde kalmış teyzesini gördüğünü dile getirmiş. Zavallı ruh gerçekten huzur bulduysa, insan, ister istemez, hayattayken pek dikkat çekmeyen bu hanımefendinin vefatından sonra ortalıkta dolanmasından tuhaf bir memnuniyet duyuyor. Ne var ki, bu ruhani görünümün sıkıcılığı, yaşarken pek cazibesi bulunmayan bu hanımefendinin, ölüm ertesinde de bizde arzulanan etkiyi uyandırmıyor. Velhasıl, bu hususta modern hayalet uzmanlarının itinayla derlediği vakaları gözden geçirdiğinizde, şu hükme kolayca iştirak ediyorsunuz: Gerçek bir hayalet hikâyesi, neredeyse her zaman sıradan bir şahsiyet etrafında döner; ne bir ihtişamı vardır ne de hayal gücünü cezbeden bir sahnesi. Ekseriyetle sönük, yavan ve ne yazık ki faydasızdır.

Gerçek hayalet hikâyesi, öyle mi? O zaman, diğer duyumuzu, yani doğaüstüne karşı duyarlılığımızı harekete geçirerek tüm bedenimizi ürperten, mekânları, hatta bütün çağları, cadı bahçelerindeki o tekinsiz çiçeklerin esrarengiz kokusuyla saran o hikâyeler... İşte o zaman onlar, pekâlâ “gerçek” değildir efendim!

Ah, ne yazık ki katiyen hayır! Ne öldürülen Danimarka Kralı'nın hikâyesi (ki bilimsel kaynaklara göre, cinayete kurban gidenlerin ekseriyetle sessiz kaldığı sabittir), ne kefeni gittikçe yukarıya sarınmış hâlde Şair Kral James'i üç kez görmüş o tuhaf kadının vakası ne de bronz Venüs heykelinin parmağının nikâh yüzüğünü kavrayışını anlatan o menkıbe... İster Morris'in bir duvar halısı gibi ilmik ilmik örülmüş şiirinde yer alsın, ister Mérimée'nin alaycı

gerçekçiliğin dehşetiyle kaleme alınmış metninde, isterse Orta Çağ'ın meddahlarının tekdüze ezgilerinde anlatılsın, bunların hiçbiri, hayır, gerçek bir hayalet hikâyesi değildir. O hayaletler yalnızca bizim zihnimizde yahut çoktan göçüp gitmişlerin hayal gücünde yaşar. Jemima Jackson'un evde kalmış teyzesinin aksine, solgun kadifeyle kaplı koltuklar ve koyu ceviz divanların arasında hiç sendeleyip tökezlememişlerdir.¹

Hayalet hikâyeleri, hayal gücümüzün ürünüdür; orada doğar, büyür ve imgemizde yatan, yarısı çöp, yarısı cevher olan o tuhaf ve karmaşık yığınlardan fıskırır; bir kısmı solmuş, silik hatıralardan, bölük pörçük ama canı hâlâ yakan izlenimlerden, rengarenk paçavralardan ve solgun otlarla kurumuş çiçeklerin kokusundan beslenir. İşte, tam da bu yığınların içinden yükselir o koku; küflü ve nemli, ama bir o kadar da derinlemesine işleyen, baş döndürücü bir tatlılığı sahip o rayiha (ki evet, hepimizin tanıdığı o koku) hayalet açılmış kapıdan içeri süzülürken, sönmeye yüz tutmuş mumların ve közde uyuklayan ateşin titrek alevlerini birdenbire canlandırır. Ve sonra, o koku, işte o koku, havada asılı kalır.

Gerçek bir hayalet mi? Peki ya o, evet, o, ister erkek ister kadın olsun, bizim yarattığımız, gördüğümüz garip mekânların ve dinlediğimiz tuhaf hikâyelerin içimizde bıraktığı tortulardan türeyen hayalet değil midir asıl gerçek olan? Bu varlık, Miss Jemima Jackson'un teyzesinden ziyade, hayal gücümüzün biçim verdiği bir suret değil midir aslında? O saygıdeğer evde kalmış hanımefendinin

1 Bu paragrafta yer alan göndermeler, edebiyat tarihinde hayalet anlatılarının en bilinen örneklerine işaret eder: "Öldürülen Danimarka Kralı" Shakespeare'in Hamlet oyunundaki hayaleti; "Şair Kral James", İskoçya Kralı I. James olup ölümünden önce görüldüğüne inanılan hayaletlerle ilişkilendirilir; "Bronz Venüs" ise Prosper Mérimée'nin 1837 tarihli La Vénus d'Ille adlı öyküsüne gönderme yapar. Yazar, William Morris'in sanatsal ve süslü tarzı ile Mérimée'nin gerçekçi üslubunu karşılaştırarak, hayalet anlatılarının özünü sorgular. [Aksi belirtilmedikçe bütün dipnotlar çevirmene aittir.]

görünmesinin ne gibi bir anlamı olabilir, lütfen söyler misiniz bana? Görülmeye değer biri miydi teyzesi? Takip edilseydi, yolumuz cezbeden bir cehenneme mi yoksa katlanılır bir cennete mi çıkacaktı sanki?

Doğüstü olan, Cemşid'in hazinelerle dolu mağaralarını açabilir, Yakup'un göğe uzanan merdivenini tırmanabilir; ancak, eğer bizi Islington'un sıradan sokaklarına ya da Shepherd's Bush'un kasvetli köşelerine götürecekse, bunun ne kıymeti kalır? Dr. Faustus'a, dilediği hayaleti seçme hakkı verildiğinde, hiç tereddüt etmeden Mephistopheles'ten Troya'nın güzeller güzeli Helen'ini getirmesini ister. Ama bir de düşünsenize, şayet o malum iblis, Antik Çağlardan çıkıp da Matmazel Jemima Jackson'un sıradan teyzesini çağırmış olsaydı!

Zira işin özü de şudur: Geçmiş —ister yakın ister uzak olsun— üzerinden geçen zamanın tüm kayıtlarını, belgelerini, çıplak gerçekliğini silip süpürdüğü o sisli diyar, hayaletlerimizi çağıracağıımız yegâne topraktır. Kaldı ki bizler, modern zamanların eğitimli insanları, zaten o Geçmiş'in sınırında yaşarız; pencerelerimiz, ozanların meyve bahçelerine, eski Yunanların sütunlarla çevrili avlularına bakar. Ve orada, belirsiz, kararsız, şekilden şekle giren bir hayalet alayı durmaksızın gidip gelir; Geçmiş ile Şimdi arasında, bizim adımıza sessizce mekik dokur.

Dolayısıyla, bu kısa dört hikâyemde geçen hayaletlerin herhangi bir bilimsel dayanağı yok. Yani hikâyelerimde ne Ruhsal Araştırmalar Derneğine sunulabilecek bir musallat vakasından bahsediyorum, ne de belirli bir yerde yakalanıp mahkeme huzurunda ifade verecek kadar ete kemiğe bürünmüş hayaletlerden. Benim hayaletlerim, birçoklarının uydurma dedikleri hayaletlerdir (ki bana sorarsanız, asıl gerçek olanlar bunlardır). Bu hayaletler hakkında kesin olarak söyleyebileceğim tek şey, bazı zihinlere musallat olduklarıdır ve bu zihinler arasında hem benim hem de dostlarımla vardır. Öncelikle,

sana, sevgili Arthur Lemon, güneyin sisli alacakaranlığında, yüksek eğrelti otlarının ve hayaletvari am ağaçlarının arasında musallat oldular ve sana, sevgili Flora Priestley, ay ışığıyla sarmalanmış sisin ve zeytin dallarının örttüğü kıyılarda, Shelley'nin sonsuzluğa yelken açtığı, duvarları çürümüş evin önünde, uğuldayan denizin iniltileri eşliğinde yaklaştılar.

VERNON LEE

Maiano, FLORANSA yakınları, Haziran 1889

AMOUR DURE

Spiridion Trepka'nın Günlüğünden Kesitler

1. BÖLÜM

Urbania, 20 Ağustos 1885

İtalya'ya gelip Geçmiş'le nihayet tanışmanın hayaliyle yıllarımı geçirdim. Ama bu muydu o umduğum İtalya? Burası mıydı o düşlediğim Geçmiş? Roma sokaklarında ilk kez başıboş dolaştığım gün cebimde Alman Elçiliğinden bir davet mektubu vardı; peşimde ise, bana en iyi biranın nerede içileceğini, en nefis lahana turşusunun nerede bulunacağını anlatan, Grimm'in son araştırmalarından, Mommsen'in tarih görüşlerinden coşkuyla söz eden üç beş Berlinli ve Münihli barbar. O anda yaşadığım hayal kırıklığını anlatamam, neredeyse oturup ağlayacaktım, evet, gerçekten ağlayacaktım.

Bu bir ahmaklık mı? Bir yanılsama mı? Ben de modern kuzey uygarlığının bir ürünü değil miyim? İtalya'ya gelişimin nedeni, o diğer malumatfuruş bilim ve sanat eleştirilerine benzer bir kitap yazdığım için bana seyahat bursu layık gören ve sözüm ona pek modern, ilmi barbarlığın eseri değil mi? Hayır bir de, Urbania'da birkaç ay içinde böyle bir kitap daha kaleme alacağıma dair açık açık söz vermedim mi zaten? Söylesene bana, zavallı Spiridion! Leh asıllı olup da gitgide bir Alman akademisyenine benzeyen sen, felsefe doktoru, hatta profesörü, on beşinci yüzyılın despotları üzerine ödüllü bir makalenin yazarı, kara profesör cüppesinin cebinde bakanlık yazılarıyla düzeltme metinleri taşıyan sen, gerçekten Geçmiş'in ruhuna nüfuz edebileceğini mi sanıyorsun?

Ah, ne yazık ki bunların hepsi fazlasıyla doğru! Ama bırakın da, hiç değilse ara sıra unutabileyim tüm bunları. Tıpkı bugün öğleden sonra, beyaz öküzlere arabamı sonsuz vadiler boyunca kıvrıla kıvrıla çekerken, sarp yamaçlardan ağır ağır tırmanırken unuttuğum gibi... Aşağılarda görünmeyen bir derenin uğultusu, etrafımda ise gri ve kıvrıla çalan çıplak doruklar... Ta ki zamanın unuttuğu, tarihin tozlu sayfalarına gömülmüş, Apenin Dağları'nın yüksek sırtında, burçları ve kuleleriyle yükselen o kasabaya, Urbaniya'ya varana dek. Sigillo, Penna, Fossombrone, Mercatello, Montemurlo... Arabacı, geçtiğimiz köyleri tek tek saydıkça, zihnimde eski bir savaşın ya da kadim bir ihanetin yankısı canlanıyordu. Dağlar güneşi gizleyip vadiler mavime çalan gölgelerle, ağır bir sisle dolarken dağın doruğundaki şehrin kulelerinin ve kubbelerinin ardında tek kalan şey, göğe sinmiş puslu bir kan kırmızısıydı. Urbaniya'dan yükselen çan sesleri uçuşumun ötesinde yankılanırken, her dönemeçte gagalı miğferli, pençeli çizmeli, zırhları parıldayan, sancakları gün batımında dalgalanan bir grup süvarinin ansızın çıkagelmesini bekliyordum. Ve sonra... yaklaşık iki saat önce, alacakaranlıkta kasabaya girdiğimde, sokaklar ıssızdı; yalnızca bir sunağın altında titreyen solgun bir kandil, meyve tezgâhının önünde cılız bir ışık ve bir demircinin karanlığını yalayan kıvrıl bir kor... Sarayın burçlarının ve kulelerinin altından geçtim.

Ah, işte burasıydı o düşlediğim İtalya; işte tam karşımdaydı Geçmiş!

21 Ağustos

Ve işte, Şimdi! Teslim edilmesi gereken dört takdim mektubu, ardından Vali Yardımcısı, Belediye Başkanı, Arşiv Müdürü ve sevgili dostum Max'in konaklama için beni yönlendirdiği o iyi yürekli zatla sırayla yapılacak, her biri saatler sürecektir, mecburi nezaket sohbetleri...

22 - 27 Ağustos

Günün büyük kısmını arşivlerde geçirdim; ama orada geçirdiğim zamanın çoğu, beni canımdan bezdiren Arşiv Müdürü yüzünden büsbütün bir azaba dönüştü. Bugün, tam kırk beş dakika boyunca Aeneas Sylvius²'un *Yorumlar*'ı üzerine, neredeyse nefes almadan konuşup durdu. Böylesi bir çileye katlandıktan sonra (eski bir yarış atının bir faytona koşulunca neler hissettiğini tahayyül edebiliyor musunuz? İşte, Leh iken Prusyalı bir profesöre dönüşen birinin ruh hâli tam da budur) kendimi kasabanın sokaklarında yaptığım uzun yürüyüşlerle avutuyorum.

Kasaba, Alplerin zirvesine sığınmış, uzun uzun birkaç eski ve kasvetli evden ibaret; yolları, çocukken kaydığımız tepeleri andıran, aşağı doğru süzülen uzun ve dar sokaklardan oluşuyor. Tam ortadaysa, pencerelerinden bakınca hüznü gri dağların girdabına dalıp gideceğiniz, yakut rengi tuğlalarıyla göz kamaştıran, mazgallarla çevrili ve kulelerle taçlanmış Dük Ottobuono'nun görkemli sarayı yükseliyor. Kasabalılar, koyu tenli, gür sakallı adamlar, üstü başı perişan yük katırlarında yeşil astarlı pelerinlerine sarınmış hâlde haydutlar gibi dolanıyorlar ortalıkta. Bazıları Signorelli'nin³ fresklerinden fırlamış o alacalı giysili kabadayıları andıran iri kıyım gençler başları önlerinde yürüyor. Aralarında bir sürü genç Raphael⁴, o kocaman ceylan gözleriyle sizi süzüyor. Kimi Madonna'yı, kimi Aziz Elizabeth'i⁵ andıran görkemli kadınlar, ayak uçlarına sıkıca

2 Aeneas Sylvius Piccolomini, sonradan Papa II. Pius olan, Rönesans dönemi hümanist yazar ve diplomat.

3 Rönesans döneminin mühim İtalyan ressamlarındanıdır. (ö. 1523)

4 Rönesans döneminin önde gelen İtalyan ressamlarından biridir. Genç erkek figürlerini zarif yüz hatları, dingin ifadeler ve iri, derin bakışlı gözlerle resmetmesiyle tanınır. (ö. 1520)

5 Batı sanatında Madonna (Hz. Meryem) ve Aziz Elizabeth figürleri, genellikle iri yapılı, ağırbaşlı, başörtülü kadınlar olarak tasvir edilir. Bu figürler kutsallık, anaçlık ve vakar sembolü olarak öne çıkar.

oturmuş tahta takunyaları ve başlarında pirinç sürahileriyle, kasa-
banın karanlık ve dik yokuşlarını ağır ağır inip çıkıyorlar. Kimseyle
pek konuşmuyorum ama; bu illüzyon bozulur diye korkuyorum.
Sokağın köşesinde, Francesco di Giorgio'nun⁶ o zarif revakının
tam karşısında, mavi ve kırmızının ihtişamlı tonlarıyla bezenmiş
dev bir afiş yükseliyor: Göklerden inen bir melek, dikiş makine-
sinin mucidi Elias Howe'u ilahi bir törenle taçlandırıyor. Akşam
yemeklerimi yediğim anda yemek yiyen kaymakamlık kâtipleri ise
siyaset, Minghetti, Cairolî⁷, Tunus ve zırlı savaş gemileri üzerine
hararetle bağrışıyor; ardından, yakın zamanda burada sahnelenmiş
olduğunu düşündüğüm *Madam Angot'un Kızı* operasından parçalar
mırıldanıyorlar.

Hayır, yerel halkla konuşmak gerçekten de tehlikeli bir teşeb-
büs. Belki tek istisna, iyi yürekli ev sahibim Sinyor Notaro Porri
olabilir. Kendisi, en az Arşiv Müdürü kadar bilgili ve kesinlikle
daha az enfiye kullanan (ya da en azından ceketine bulaşanları
daha sık silkeleyen) bir beyefendi. Bir şeyi not etmeyi unuttum (ve
bu birkaç satırı yazmam gerektiğini hissediyorum; çünkü masamda
duran kuru bir zeytin dalı ya da üç fitilli bir Toskana lambası gibi,
bu karalamaların bir gün Berlin'in o lanetli Babil'inde geçireceğim
günlerde bana İtalya'daki bu mutlu günleri hatırlatacağına dair
beyhude bir inancım var). Antikacı bir tüccarın evinde bir oda
kiraladığımı yazmayı unutmuşum. Odam ana caddeye bakıyor;
penceresinden pazar yerindeki tentelerin ve kemerlerin arasından
yükselen, üzerinde Merkür heykelinin olduğu küçük sütunu göre-
biliyorum. Kırık testilerin ve içi fesleğen, karanfil, kadife çiçeğiyle

6 İtalyan Rönesans dönemine ait bir mimar, heykeltıraş, ressam ve mühendis olup, özellikle askerî mimari üzerine çalışmalarıyla tanınır. Aynı zamanda Siena şehrinde birçok zarif yapı tasarlamıştır. (ö. 1501)

7 Minghetti ve Cairolî, 19. yüzyıl İtalyan siyasetinde önemli devlet adamlarıdır. Minghetti muhafazakâr, Cairolî ise daha liberal bir çizideydi.

dolu küplerin üzerinden eğildiğimde, sarayın kulesinin bir köşesini ve ötesindeki çivit mavisini tepeleri güç bela görebiliyorum. Arka tarafı dimdik bir uçuruma açılan bu ev, yamru yumru, karanlık ve tuhaf bir yapı. Beyaza boyanmış odalar, ev sahibimin kasabaya her yabancı uğradığında götürmeyi alışkanlık edindiği Raphael, Francia ve Perugino kopyalarıyla süslü. Evin her köşesi, eski oymalı sandalyeler, Napolyon dönemine ait gösterişli kanepeler, kabartmalı ve yıldızlı düğün sandıkları, eski kadife kumaşlar ve işlemeli mihrap örtüleriyle bezeli dolaplarla dolu; bu eşyalardan yayılan küf kokusu, yakılan tütünlere karışarak tüm eve sinmiş durumda. Sinyor Porri'nin üç bekâr kız kardeşi, Sora Serafina, Sora Lodovica ve Sora Adalgisa, ellerindeki eğirme çarkları ve kara kedileriyle âdeta ete kemiğe bürünmüş üç Kader Tanrıçası gibi bu evde hüküm sürüyor.

Ev sahibim Asdrubale ya da herkesin ona hitap ettiği şekliyle Sor Asdrubale, aynı zamanda bir noter. Bir zamanlar kardinalin mabeyincisi olan bir kuzeni olduğu için Papalık Hükûmeti'nin yıkılışına hâlâ içerliyor. İnançına göre, yalnızca iki kişilik bir masa kurup merhumların yağından yapılmış dört mum yaktıktan ve hakkında pek de ayrıntıya girmediği bazı ritüelleri yerine getirdikten sonra, Noel arifesinde ya da benzeri gecelerde San Pasquale Baylon⁸'u çağırarak mümkünmüş. Eğer öncesinde her iki yanağına birer tokat atar ve üç Ave Maria okursanız, aziz size piyangonun kazanan numaralarını isle kararmış bir tabağın arkasına yazarmış. Elbette işin zor kısmı, hem o mumlar için bir merhumdan yağ bulmak, hem de aziz ortadan kaybolmadan evvel tokadı yetiştirmekmiş.

“Yoksa,” diyor Sor Asdrubale, “hükûmet piyangoyu çoktan yasakladı, öyle değil mi ama?”

8 Katolik inancında mutfak işlerinden sorumlu aziz olarak bilinir. Halk arasında çeşitli mucizelerle ilişkilendirilmiş ve halk inanışlarında esprili biçimlerde anılmıştır.

9 Eylül

Her ne kadar romantizm, her zaman olduğu gibi, hayal gücünden nasibini almamış tarihçilerimiz tarafından göz ardı edilmiş olsa da, Urbania tarihinin içinde aşkın ve ihtirasın izleri eksik değildir. Daha buraya gelmeden, Gualterio ve Parde de Sanctis'in bu kasabanın tarihine dair tozlu ve tekdüze anlatılarında beliren esrarengiz bir kadın figürünün cazibesine kapılmıştım. Bu kadın, Carpi Lordu Galeazzo IV. Malatesta'nın kızı Medea idi; önce Stimigliano Dükü Pierluigi Orsini'nin, ardından da büyük Dük Robert II.'nin selefi Urbania Dükü Guidalfonso II.'nin eşiydi.

Medea'nın hayat hikâyesi ve karakteri, insana hem Bianca Cappello'yu⁹ hem de Lucrezia Borgia'yı¹⁰ hatırlatıyor. 1556 yılında doğan Medea, on iki yaşındayken Rimini soyundan gelen Malatesta ailesinden bir kuzeniyle nişanlandırıldı. Ancak bu ailenin zamanla gözden düşmesi üzerine nişan bozuldu; bir yıl sonra Medea, Pico ailesinden biriyle nişanlanlandırılarak on dört yaşındayken vekâleten evlendirildi. Ne var ki, bu birliktelik ne Medea'nın ne de babasının hırslarını tatmin ettiğinden, vekâleten yapılan evlilik bir bahane bulunarak feshedildi. Bunun ardından, Orsini hanedanının Umbria'daki büyük derebeylerinden Stimigliano Dükü'nün Medea'ya talip olması memnuniyetle karşılandı. Gelgelelim, damat Giovanfrancesco Pico bu durumu kabullenmeyi reddederek davasını Papa'nın huzuruna taşıdı. Eski anonim bir kayda göre, Pico, son derece güzel, neşeli ve latif mizaca sahip Medea'ya delicesine aşıktı ve bu yüzden de onu kaçırmaya kalkıştı. Medea bir gün babasının

9 Floransalı soylu, önce bir Venedikliyle evlenmiş, sonra Toskana Dükü Francesco I. ile evlenerek büyük skandallara konu olmuştur. Hem güzelliği hem de entrikalarıyla tanınır. (ö. 1587)

10 Papa VI. Alexander'ın (Rodrigo Borgia) kızı olan Lucrezia Borgia, Rönesans İtalyası'nın en tartışmalı kadın figürlerinden biridir. Siyasal evlilikleri, söylentilere konu olan zehirelemeleri ve aile içi entrikalarıyla ün kazanmıştır. (ö. 1519)

villasına giderken, Pico onu taşıyan arabaya pusu kurdu ve kadını Mirandola yakınlarındaki kalesine kaçırdı. Orada, Medea'yı hâlâ meşru eşi olarak gördüğünü söyleyerek evlenme arzusunu saygılı bir üslupla yeniledi. Ancak Medea, çarşafından yaptığı bir halatla kendini şatonun hendeklerine sarkıtarak kaçmayı başardı. Giovanfrancesco Pico ise kısa süre sonra göğsünden bıçaklanmış hâlde bulundu; katili, Madonna Medea da Carpi'den başkası değildi. Pico, sadece on sekiz yaşında, son derece yakışıklı bir gençti.

Pico olayı çözümlenip evlilikleri Papa tarafından geçersiz ilan edildikten sonra, Medea da Carpi, Stimigliano Dükü ile resmî bir törenle evlendi ve Roma yakınlarındaki topraklarına yerleştiler.

İki yıl sonra, Pierluigi Orsini, Orvieto yakınlarındaki Stimigliano kalesinde seyislerinden biri tarafından bıçaklanarak öldürüldü. Olayın ardından şüpheler, özellikle de katilin Medea'nın iki hizmetkârı tarafından taze dulun şahsi odasında öldürüldüğü ortaya çıkınca, genç düşesin üzerinde yoğunlaştı. Ne var ki katil, son nefesinde Medea'nın kendisine aşkını vadederek efendisini öldürmeye ikna ettiğini itiraf etmişti. Hadiseler Medea da Carpi için öyle çetrefil bir hâl aldı ki, Urbania'ya sığınarak II. Guidalfonso Dükü'nün ayaklarına kapanmak zorunda kaldı. Dük'e kocasının cinayetinde tamamen masum olduğunu ve seyisi ise yalnızca namusuna iftira atıp şerefine leke sürdüğü için öldürttüğünü iddia etti. Henüz on dokuz yaşındaki dul Stimigliano Düşesi, olağanüstü güzelliğiyle Urbania Dükü'nün aklını başından almıştı bile. Dük, Medea'nın masumiyetine hemen inandı ve onu, merhum eşinin akrabalarına, Orsini ailesine, teslim etmeyi reddederek, sarayın sol kanadındaki görkemli daireleri ona tahsis etti. Bu odaların biri de, mavi zemin üzerine oyulmuş mermer Cupid figürleriyle bezeli meşhur şömine-nin bulunduğu daireydi. Guidoalfonso güzeller güzeli konuğuna hemen deliler gibi aşık oldu. Her zaman çekingen ve evine bağlı

bir mizaca sahip olan Dük, eşi Camerinolu Maddalena Varano'yu alenen ihmal etmeye başladı. Hâlbuki çocukları olmamasına rağmen şimdiye dek son derece uyumlu bir evlilik sürdürmüşlerdi. Yalnızca danışmanlarının ve hüküm sürdüğü toprakların ruhani efendisi Papa'nın uyarılarını hiçe saymakla kalmadı, üstelik tamamen hayal ürünü bir iffetsizlik bahanesi öne sürerek eşini boşamaya da kalkıştı. Bu muameleye daha fazla dayanamayan Düşes Maddalena, Pesaro'da dünyadan elini eteğini çekmiş rahibelerin yaşadığı bir manastıra sığındı ve orada kederinden yavaş yavaş iğne ipliğe döndü. Bu sırada Medea da Carpi, Urbania'da onun yerini almıştı bile; yalnızca düşes olarak değil, aynı zamanda Dük Guidalfonso'yu, hem Stimigliano cinayetinden ötürü Medea'yı suçlamaya devam eden güçlü Orsini ailesiyle hem de terk edilmiş Maddalena'nın akrabaları Varano hanedanıyla bitmek bilmeyen ihtilaf ağının içine sürükleyerek. Nihayet 1576'da, Urbania Dükü pek şüpheli bir şekilde dul kalınca, talihsiz eşinin ölümünden sadece iki gün sonra Medea da Carpi ile resmen evlendi. Bu evlilikten çocukları olmadı. Ne var ki Dük Guidalfonso öyle bir tutkuya kapılmıştı ki, yeni Düşes (Papa'nın onayını büyük zorluklarla alarak), Urbania Düklüğü'nün mirasını Stimigliano'dan olan oğlu Bartolommeo'ya geçirmeyi başardı. Ancak Orsini ailesi bu kararı şiddetle reddetti; çocuğun Stimigliano'nun değil, Medea'nın vekâleten evlendiği ve "namusunu korumak için" öldürdüğünü iddia ettiği Giovanfrancesco Pico'nun gayrimeşru çocuğu olduğunu savundu. Böylece Urbania Düklüğü'nün bir yabancıya, hem de gayrimeşru bir çocuğa devri, Dük Guidalfonso'nun küçük kardeşi Kardinal Robert'in açık ve meşru hakları hiçe sayılarak gerçekleştirilmiş oldu.

1579'un Mayıs ayında Dük Guidalfonso da ani ve şüpheli koşullar altında can verdi. Dük ölüm döşeginde pişman olur da küçük kardeşine haklarını geri verir korkusuyla, Medea son ana kadar kimsenin odaya girmesine izin vermemişti. Düşes hiç vakit kaybetmeden oğlu,